

บทที่ 3

วิธีการดำเนินงาน

การดำเนินกิจกรรมงานวิจัยนั้นถือว่าเป็นเรื่องใหม่สำหรับทีมวิจัยชุดนี้ ถึงแม้ว่าจะดูเหมือนมีนักวิชาการหลายท่านร่วมทีมมีทั้งครู เจ้าหน้าที่สาธารณสุข แต่ทีมส่วนใหญ่คุ้นเคยกับงานพัฒนา มากกว่างานวิจัย มีงานพัฒนาหลายโครงการที่มีงบประมาณมาให้และทำเลย หรือหาข้อมูลบ้างเล็กน้อย ส่วนผลที่ออกมานั้นอาจแก้ปัญหาได้บ้าง หรือไม่ได้เลย หมาคโครงการก็เลิกไป อย่างไรก็ดี สำหรับงานวิจัยนั้น เป็นบทเรียนหนึ่งที่ทำให้ทีมได้เรียนรู้คือ การได้ศึกษาตนเอง หน่วยงานตนเอง ชุมชนตนเอง ทั้งในด้านศักยภาพ และจุดอ่อน ซึ่งทำให้ทีมได้เกิดความตระหนัก โดยข้อมูลที่ได้อาจจะเป็นรากฐานในการแก้ปัญหาในโครงการต่อไป ในการดำเนินงานมีขั้นตอนต่างๆ ดังนี้

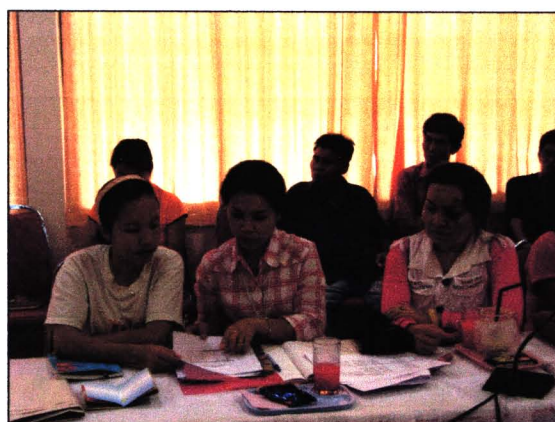
3.1 เตรียมทีมวิจัย

โครงการนี้สืบเนื่องมาจากการทำกิจกรรมเสวนากลุ่มนักเรียน โดยความร่วมมือของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข และครูอนามัย ในตอนเริ่มต้นนั้นต้องการศึกษากลุ่มนักเรียนที่เสี่ยงต่อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และเอดส์ เท่านั้น แต่จากกิจกรรมในวันนั้นทำให้เราค้นพบปัญหามากมายในโรงเรียน เช่น ยาเสพติด การพนัน การตีกัน หนีเรียน เป็นต้น หลังจากได้ช่วยกันรวบรวมประเด็นปัญหาแล้ว ทางเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ได้เชิญครูอนามัยและตัวแทนนักเรียนมา ประชุมร่วมกับพี่เลี้ยงที่โรงพยาบาลเขาวง เพื่อพัฒนาเป็นโจทย์วิจัย และโครงการวิจัยในเวลาต่อมา

ก่อนการดำเนินงานได้รับสมัครคนที่สนใจอยากจะทำงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น โดยแบ่งเป็น 2 ทีมใหญ่ ซึ่งทางโรงพยาบาลเขาวงได้เตรียม 1 ทีมโดยประกอบด้วย พยาบาลวิชาชีพ 2 คน และเจ้าหน้าที่การเงิน 1 คน ส่วนทางโรงเรียนเขาวงพิทยาคารได้เตรียมทีมโดยทางครูอนามัย และรองผู้อำนวยการ โรงเรียนฝ่ายปกครอง ได้หาทีมเองโดยคัดเลือกครูที่ทำงานในฝ่ายปกครอง ที่เคยดูแลเด็กหนีเรียน รวมทั้งผู้ปกครอง และนักเรียน ซึ่งประกอบไปด้วย ครู 9 คน ผู้ปกครอง 2 คน นักเรียน 2 คน

กิจกรรมแรกเป็นการประชุมทีมวิจัยทั้งหมด เพื่อทำความเข้าใจในโครงการวิจัย เรียนรู้กระบวนการวิจัยเพื่อท้องถิ่น และทีมทั้งหมดได้ทำความรู้จักกัน สานสัมพันธ์ที่ดีก่อนเริ่มงานวิจัย นอกจากนั้นยังมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและเสนอข้อคัดงร่วมกันในการที่จะทำงานวิจัยให้บรรลุผล ซึ่งผลการประชุมทีมวิจัยได้ทำความคุ้นเคยและรู้จักกันมากขึ้น ที่ประชุมได้ มีการแบ่งบทบาทหน้าที่ตามความถนัดของแต่ละคน และเนื่องจากทีมมาจากต่างหน่วยงาน ต่างสายงาน ในที่ประชุมได้ตกลง แบ่งงานให้มีฝ่ายเลขฯ อยู่ทั้งในโรงเรียน และโรงพยาบาล เพื่อสะดวกในการประสานงาน พร้อมกันนั้นได้มีการวางแผนการดำเนินงานที่สอดคล้องกับ วิถีชีวิตของทีม และของชุมชน หลังจากนั้นได้เกริ่นนำถึงแนวทาง วิธีการเก็บข้อมูล ศึกษาข้อมูลในชุมชน และโรงเรียน

จากการประชุมครั้งนี้ พบว่าทีมวิจัยส่วนใหญ่ยังไม่ค่อยแสดงความคิดเห็น และยังพบว่าส่วนใหญ่ไม่เข้าใจในงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ว่าแตกต่างจากงานวิจัยธรรมดาอย่างไร ถึงแม้ทีมวิจัยส่วนใหญ่ดูเหมือนเป็นนักวิชาการแต่คำว่าวิจัยเพื่อท้องถิ่น ก็ยังเป็นเรื่องใหม่ และยังไม่คุ้นเคยสำหรับทีมพอเกริ่นนำถึงการศึกษาข้อมูลในพื้นที่ ครูข้าวจี (ชื่อเล่น) ถามทีมว่า “แล้วเราจะได้ข้อมูลอย่างไร” “นั่นสิคะ เราต้องได้มาคุยกันอีกครั้งถึงวิธีการเก็บข้อมูล และกลุ่มเป้าหมายซึ่ง นี่คือ กระบวนการหนึ่งของงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น เรา สามารถ ออกแบบงานของเราเอง ตามบริบทของพื้นที่ ที่เราศึกษา” รัญญลักษณ์ ทีมวิจัยกล่าว

ประชุมเตรียมทีมวิจัย

3.2 เวทีสร้างความเข้าใจกับโรงเรียน

หลังจากทีมได้สร้างความรู้จักและคุ้นเคยกันพอควรแล้ว ในการจะทำงานร่วมกัน ก็ต้องมีเวทีการสร้างความเข้าใจ ในโครงการวิจัยเพื่อท้องถิ่นร่วมกัน และเปิดโอกาสให้โรงเรียนมีส่วนร่วม และแสดงความคิดเห็นต่อโครงการ รวมทั้งเป็นการสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างทีมวิจัยและโรงเรียน โดยผู้เข้าร่วมเวที คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการฝ่ายต่างๆ คณะครู ทีมวิจัย และพี่เลี้ยง

การจัดเวทีในครั้งนี้ ทีมวิจัยได้ชี้แจงถึงความเป็นมาของโครงการวิจัยการศึกษารูปแบบการแก้ปัญหาเด็กหนีเรียนในโรงเรียน ว่า สืบเนื่องมาจากโรงพยาบาลได้ทำโครงการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคเอดส์ และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ในโรงเรียนเป็นโครงการที่ทำปีต่อปี ทำทุกปี แต่ไม่ได้มีการประเมินโครงการเลยว่า ได้แก้ปัญหการแพร่ระบาดของโรคเอดส์จริงหรือไม่ วิธีการเหมาะสมไหม จนปีที่แล้วทางโรงพยาบาลเขาวงได้รับงบประมาณจาก สปสช. จึงได้จัดกิจกรรมเก็บข้อมูลเบื้องต้นเพื่อประเมินการทำงานการป้องกันการแพร่ระบาดของเอดส์ และหาแนวทางการพัฒนาต่อ ผลจากการจัดเวทีดังกล่าว พบว่า ปัญหการแพร่ระบาดของเอดส์ เป็นเพียงส่วนหนึ่งของ ปัญหา

หลายอย่าง และต้นตอของปัญหาต่างๆของนักเรียนในโรงเรียน สืบเนื่องมาจาก การหนีเรียนแทบทั้งสิ้น

ดังนั้นจึงได้จัดทำโครงการวิจัยขึ้นมา งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนาท้องถิ่น เน้นการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย หลังจากนั้นพี่เลี้ยงได้ชี้แจงถึงที่มาของผู้ให้ทุน สกว. คืออะไร งานวิจัยท้องถิ่นคืออะไร แล้วเปิดโอกาสให้มีการแลกเปลี่ยนในเวที การจัดเวทีในครั้งนี้ได้รับความร่วมมือด้วยดีจากทุกฝ่าย ท่านผู้อำนวยการโรงเรียน กล่าวว่า ”พวกเรายินดีเป็นอย่างยิ่งที่ท่านมาช่วย งานนี้ถือว่าเป็นหน้าที่ของเราอยู่แล้วถ้าได้ทีมมาช่วยหนุนเสริมก็น่าจะประสบผลสำเร็จดียิ่งขึ้น”

การจัดกิจกรรมในครั้งนี้ พบว่ามีอุปสรรคคือ เนื่องจากทางโรงเรียนมีภารกิจมาก ทำให้ทีมบริหารมาไม่ครบตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ แต่สิ่งที่สำคัญคือ การประชุมชี้แจงและทำความเข้าใจในโครงการร่วมกันถือว่าการเริ่มต้นทำงานที่ดี ถ้าทุกฝ่ายต่างเข้าใจตรงกันจะส่งผลต่อการให้ความร่วมมือในอนาคตต่อไป

ภาพเวทีสร้างความเข้าใจกับโรงเรียน

3.3 การสร้างเครื่องมือและการเก็บข้อมูล

หลังจากได้ทำความเข้าใจกับโรงเรียนแล้ว ทางทีมวิจัยได้ร่วมกันสร้างเครื่องมือในการเก็บข้อมูล เพื่อสร้างประเด็นคำถามที่ต้องการเก็บข้อมูลในกลุ่มเป้าหมาย รวมทั้งทำความเข้าใจถึงการเก็บข้อมูลที่ดีและการปรับปรุงให้เหมาะสมกับสถานการณ์ และครอบคลุมประเด็นคำถามมากที่สุด โดยมีการระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับการตั้งประเด็นในการเก็บข้อมูล เน้นให้ทุกคนเสนอประเด็นคำถามก่อนแล้วค่อยเลือกคำถามที่สำคัญ และครอบคลุมวัตถุประสงค์ที่ต้องการ โดย แบ่งเป็น 4 ทีม ได้แก่ ทีมที่ทำประเด็นคำถามสำหรับ นักเรียน ครู ผู้ปกครอง และบุคคลภายนอก เมื่อร่างประเด็นคำถาม แล้วได้นำมาให้ทีมวิจัยทั้งหมดช่วยขัดเกลาและตั้งเป็นประเด็นคำถามที่เหมาะสมต่อไป

การเลือกวิธีเก็บข้อมูลแบบสัมภาษณ์เพราะทางทีมเห็นว่าเป็นวิธีการที่จะได้ข้อมูลอย่างครบถ้วน และครอบคลุมตามประเด็นที่ต้องการ และถ้าเป็นแบบสอบถามที่ให้ผู้ตอบกรอกเอง ทาง

ครูอนามัยเคยใช้สอบถามนักเรียนในโรงเรียนเรื่องพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเอดส์ของนักเรียนแล้ว พบว่าได้ข้อมูลที่ไม่เป็นจริง เนื่องจากนักเรียนไม่ตอบตามความเป็นจริง (ครูประจำชั้นจะรู้พฤติกรรม ของนักเรียนในห้องของตนเอง) ในกลุ่มนักเรียนได้ทำกิจกรรมรวบรวม นำเสนอข้อมูล และเติมเต็มข้อมูล เนื่องจากเป็นกลุ่มที่มีพลัง ให้ความร่วมมือ และตั้งใจสูง และทีมอยากทดลอง รวบรวมข้อมูลว่าครบถ้วนหรือไม่ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุง การเก็บข้อมูลในกลุ่มอื่นๆที่ เหลือ

การศึกษาข้อมูลในพื้นที่เป้าหมายของทีมวิจัยนั้นแบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม คือกลุ่มนักเรียน ผู้ปกครอง ครู และบุคคลภายนอก โดยในแต่ละกลุ่มครอบคลุมประเด็นใหญ่ 3 ประเด็นได้แก่ สถานการณ์และพฤติกรรมของเด็กหนีเรียน ปัจจัยและเงื่อนไขที่ทำให้เด็กมีพฤติกรรมหนีเรียน และรูปแบบในการแก้ปัญหาเด็กหนีเรียนอย่างมีส่วนร่วม

ก่อนลงศึกษาข้อมูลในพื้นที่ ทีมวิจัยได้สร้างเครื่องมือในการเก็บข้อมูลโดยในขั้นแรกให้ ทีมวิจัยเสนอข้อมูลที่ต้องการก่อน ส่วนใหญ่เป็นประเด็นที่ต้องการศึกษา แล้วนำไปรวบรวมเป็น ประเด็นคำถาม และสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์ โดยเริ่มในกลุ่มนักเรียนก่อน หลังจากได้แบบ สัมภาษณ์แล้วให้คุณครู และนักเรียนไปทดลองเก็บข้อมูล ในการเก็บข้อมูลรอบแรก คุณครูบางคน เอาแบบสัมภาษณ์ให้นักเรียนนั่งเขียนต่อหน้าครู ทำให้นักเรียนเกรงใจ ตอบพอเสีรี่ๆไป และไม่ กล้าตอบข้อมูลที่เป็นจริง เพราะเกรงใจครู ครูบางคนเป็นครูปกครองซึ่งนักเรียนกลัวอยู่แล้ว พอไป เก็บข้อมูลนักเรียนยิ่งไม่กล้าตอบ กลัวครูปกครองทำโทษ หรือกลัวเอาข้อมูลไปบอกผู้ปกครอง แต่ ข้อมูลที่นักเรียนไปสัมภาษณ์มาก่อนข้างน่าเชื่อถือ รูปแบบในการเก็บข้อมูลของนักเรียนคือ อาศัย ความสัมพันธ์ฉันเพื่อน และพูดคุยอย่างเป็นกันเองก่อนเก็บข้อมูล

ในการรวบรวมข้อมูลรอบแรกพบว่า แบบสัมภาษณ์ที่สร้างนั้นยังได้ข้อมูลที่ไม่ครอบคลุม ทั้ง 3 ประเด็นหลัก และในการใช้คำว่า เด็กหนีเรียนนั้น ดูเหมือนจะไม่สุภาพ หรือทำให้เด็กรู้สึกไม่ ดี ในทีมจึงตกลงใช้คำว่า เด็กไม่เข้าเรียน แทน เด็กหนีเรียนในแบบสัมภาษณ์ และทีมวิจัยได้ ปรับปรุงแบบสัมภาษณ์ และเพิ่มเติมบางประเด็นที่ต้องการซึ่งในส่วนของนักเรียน ทีมมอบให้คุณ ศรีสุตา และนักเรียนช่วยกันปรับปรุง

เนื่องจากทีมเรามีเวลาในการประชุม และทำงานน้อย จากภาระงานประจำ การจะช่วยกันทั้งทีม ในการสร้างแบบสัมภาษณ์แต่ละกลุ่มอาจต้องใช้เวลามากเกินไป จึงแบ่งทีมไปสร้างแบบสัมภาษณ์ ในกลุ่มที่เหลือ ได้แก่ กลุ่มครู นำโดยคุณครูสุชีรา ผู้ปกครองนำโดยคุณครูบรรจงศรี และบุคคลภาย นอก นำโดยคุณธัญญลักษณ์ แล้วนำแบบสัมภาษณ์ที่แต่ละทีมทำเสร็จแล้วมานำเสนอให้ทุกคนใน ทีมร่วมกันพิจารณาก่อนทดลองเก็บข้อมูล และตกลงให้ทีมวิจัยที่เป็นนักเรียนเก็บข้อมูลจากกลุ่ม นักเรียนกันเอง ส่วนทีมที่เหลือแบ่งให้ครูบางส่วนร่วมกับผู้ปกครองเก็บข้อมูลกลุ่มผู้ปกครอง ครู เก็บข้อมูลครูในโรงเรียน และเจ้าหน้าที่สาธารณสุขเก็บข้อมูลบุคคลภายนอกซึ่งได้แก่ เจ้าของร้าน

อินเทอร์เน็ต ร้านอาหาร และเจ้าหน้าที่สาธารณสุข หลังรวบรวมข้อมูลในรอบแรก ได้มีการปรับแบบสัมภาษณ์อีกเป็นรอบที่สอง ในกลุ่มผู้ปกครอง และกลุ่มนักเรียน

จากการเก็บข้อมูลในพื้นที่ นอกจากแบบสัมภาษณ์แล้ว ข้อมูลบางส่วนได้จากการสังเกตแบบมีส่วนร่วม โดยเฉพาะครูที่เป็นทีมวิจัยอยู่ฝ่ายปกครองอยู่แล้ว และหลายท่านเป็นคนในชุมชนเกิดและเติบโตในชุมชนสามารถแบ่งปันประสบการณ์การดูแลเด็กที่มีปัญหาในชุมชนของตนเอง บางส่วนได้และจากการรวบรวมข้อมูลของฝ่ายปกครองเอง ที่ได้บันทึกและรวบรวมการจัดกิจกรรมในโรงเรียนไว้เป็นเอกสาร

ปัญหาอุปสรรคในการเก็บข้อมูล เนื่องจากทีมขาดความเข้าใจในการเก็บข้อมูลแบบมีส่วนร่วม ครูบางท่านเอาแบบสัมภาษณ์ไปให้นักเรียนนั่งเขียนต่อหน้า ช่วงเวลาในการเก็บข้อมูลเป็นช่วงกะย่ำๆ ทำให้ในกลุ่มผู้ปกครองต้องปรับเวลาในการสัมภาษณ์ไปเป็นช่วงเย็นให้เหมาะสมกับกลุ่ม ประกอบกับทีมวิจัยเองก็ติดภารกิจทำนาเช่นกัน ทำให้ทีมได้ข้อมูลที่ล่าช้า และในการนัดประชุมแต่ละครั้งทีมมักจะมาไม่ครบและไม่ตรงเวลา เนื่องจากทีมติดภารกิจ เช่น ในเวลาราชการ สอนนักเรียน นอกเวลาราชการ บางคนเรียนต่อ หรือดูแลครอบครัว การนัดประชุมบางครั้งต้องเลื่อนเพราะทีมไม่มา ประกอบกับทางโรงเรียนมีกิจกรรมบ่อย และมีสอบทั้งกลางภาค และปลายภาค มีการปิดเทอม จึงทำให้การขับเคลื่อนงานวิจัยเต็มไปด้วยความยากลำบากและล่าช้า

การเลือกทีมวิจัยก็มีความสำคัญมาก ถ้าทีมมาทำงานด้วยความสมัครใจและเต็มใจจะเป็นพลังในการขับเคลื่อนงานได้เป็นอย่างดี แต่ถ้าทีมมาด้วยการบังคับหรือคำสั่งจากหัวหน้า งานจะขาดพลัง และยากในการขับเคลื่อนงานให้เสร็จตามเวลาที่กำหนด และได้งานที่ไม่มีประสิทธิภาพอย่างเต็มที่

กิจกรรมสร้างเครื่องมือวิจัย

3.4 กิจกรรมการรวบรวมและเติมเต็มข้อมูลของกลุ่มนักเรียน

เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นหลังจากกลุ่มของนักเรียนได้มีการเก็บข้อมูลแล้ว ในช่วงก่อนเก็บข้อมูลได้มีนักเรียนที่เป็นเพื่อนของนักวิจัยมาสมัครช่วยเก็บข้อมูลอีก 13 คน ก่อนเริ่มเก็บข้อมูลได้นัดประชุมนักเรียน โดยพี่เลี้ยงและทีมวิจัย เพื่อชี้แจงแนวทาง และวิธีเก็บข้อมูลที่ดี ให้ได้ข้อมูลที่เป็นจริง เปิด ทีมวิจัยเสนอว่า “ก่อนอื่นต้องเข้าไปสร้างสัมพันธภาพกับเพื่อน ให้เขาไว้วางใจ และบอกให้เพื่อนสบายใจว่าเราจะไม่บอกชื่อในแบบบันทึกและข้อมูลนำไปเพื่อศึกษาเท่านั้น ไม่ได้บอกพ่อ แม่ หรือ ฝ่ายปกครองเพื่อทำโทษ” และพี่เลี้ยงช่วยเสริมแนวทางการเก็บข้อมูลที่ดี หลังจากนั้นให้นักเรียนไปทดลองเก็บข้อมูลในกลุ่มเพื่อนกันเอง โดยแบ่งความรับผิดชอบ ชั้นละ 2 คน ทั้งหมด 6 ระดับชั้น คือมัธยมที่ 1-6 เก็บชั้นละ 20 คน โดยเก็บในเด็กหนีเรียน 10 คน เด็กไม่หนีเรียน 10 คน ในขณะที่เก็บข้อมูลได้มีเพื่อนของนักเรียนที่ช่วยเก็บข้อมูล มาสมัครช่วยงานเพิ่มอีก 3 คน ได้แบ่งกลุ่มรวบรวมและนำเสนอข้อมูลของนักเรียน โดยการรวบรวมข้อมูลตามประเด็นที่ศึกษา แล้วนำเสนอเป็นระดับชั้น ม. 1-6 โดยผู้ที่เก็บข้อมูลเป็นผู้นำเสนอเอง มีการเติมเต็มข้อมูลและอภิปรายกันอย่างกว้างขวาง บรรยากาศเป็นกันเอง

ผู้วิจัยสังเกตเห็นว่ากลุ่มนักเรียนที่มาร่วมกิจกรรมต่างกระตือรือร้น มีพลัง แต่ละคน ต่างขมักเขม้น ช่วยกันทำงาน กลุ่มนักเรียนนี้น่าจะเป็นกลุ่มที่มีพลังในการขับเคลื่อนงานในโรงเรียนได้เป็นอย่างดีในอนาคต

กิจกรรมการรวบรวมและเติมเต็มข้อมูลของกลุ่มนักเรียน

3.5 การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล

การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล มีวัตถุประสงค์ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางในการแก้ปัญหา สร้างความตระหนักในการแก้ปัญหาคากรณีเรียนในโรงเรียนอย่างมีส่วนร่วม และเพื่อหารูปแบบที่เหมาะสมในการแก้ปัญหานักเรียนกลุ่มที่หนีเรียน เมื่อเก็บข้อมูล

เรียบร้อยแล้วทีมนักเรียนจะมีการตรวจสอบความครอบคลุมของข้อมูล โดยนำข้อมูลที่ได้นำมารวบรวม เรียบเรียง แยกเป็นหมวดหมู่ และจัดเรียงลำดับ ตามความเหมาะสม โดยแบ่งเป็น ข้อมูลส่วนของนักเรียน ครู ผู้ปกครอง และบุคคลภายนอก

หลังจากนั้นแยกตามหัวข้อเพื่อตอบโจทย์การวิจัย ในการเก็บข้อมูลมีการรวบรวมเป็นระยะๆ ถ้าข้อมูลส่วนใดยังไม่ครอบคลุม เพียงพอ ก็จะเก็บเพิ่มเติม หลังรวบรวมข้อมูลแล้ว ในทีมวิจัยเองยังแบ่งเป็น 4 ทีม ได้แก่ ทีมศึกษารวบรวมข้อมูลของกลุ่มนักเรียน ครู ผู้ปกครอง และบุคคลภายนอก เพื่อศึกษาข้อมูลที่รวบรวมได้ แล้วนำเสนอให้ทีมวิจัย และพี่เลี้ยงในเวที เพื่อรับรู้ข้อมูลร่วมกัน เติมเต็มข้อมูลส่วนขาด และแยกแยะให้เข้ากับประเด็นที่ต้องการ พร้อมกันนั้นยังเป็นการตรวจสอบข้อมูลไปพร้อมๆกัน นอกจากนั้นยังได้ข้อมูลเพิ่มเติมจากประสบการณ์ตรงของทีมวิจัยเองที่ได้ดูแลนักเรียนที่มีปัญหาในชุมชนของตนเอง

จากการทำกิจกรรมครั้งนี้พบว่า ทีมวิจัยบางส่วนติดงานประจำ ทำให้ทีมมาร่วมกิจกรรมการวิเคราะห์ข้อมูล ไม่ครบ และทีมยังขาดทักษะการวิเคราะห์ข้อมูล ทำให้แนวทางการแก้ปัญหา มีทางเลือกที่ไม่หลากหลายเท่าที่ควร

สิ่งที่ได้เรียนรู้ร่วมกันคือ ช่วงของการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลทำให้ทีมวิจัยตระหนักและเห็นความสำคัญของข้อมูลมากขึ้น เนื่องจากถ้าข้อมูลไม่ครบถ้วน สมบูรณ์ อาจทำให้ไม่สามารถวิเคราะห์และตอบคำถามการวิจัยได้

การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล

3.6 เวทีนำเสนอข้อมูลและแลกเปลี่ยนเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาพร้อมกันระหว่างครู นักเรียน โรงเรียน และผู้ปกครอง

เมื่อได้ข้อมูลที่เป็นผลสรุปพร้อมกันแล้ว ทีมวิจัยได้จัดเวทีนำเสนอข้อมูลแก่โรงเรียน โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อนำข้อมูลที่ศึกษามาสะท้อนและแลกเปลี่ยนกับโรงเรียนและผู้ปกครอง เป็นการ

ตรวจสอบข้อมูลร่วมกัน และเพื่อตระหนักในการแก้ปัญหาร่วมกัน และเพื่อหารูปแบบในการแก้ปัญหาที่เรียนที่เหมาะสม

เวทีเริ่มต้นด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียนชาวพิทยาคาร เป็นประธานเปิดงาน ท่านได้ให้ข้อคิด และร่วมแลกเปลี่ยนถึงความสำคัญของงานวิจัย และประโยชน์ที่ทางโรงเรียนจะได้รับ หลังจากนั้น ได้มีการนำเสนอผลการศึกษาซึ่งเป็นข้อเท็จจริงที่ผ่านการวิเคราะห์แล้ว และทีมวิจัย ได้ร่วมแลกเปลี่ยนในประเด็น ที่ตนเองศึกษา เช่น ตัวแทนทีมที่ศึกษาข้อมูลของนักเรียน ครู ผู้ปกครอง และบุคคลภายนอก หลังจากนั้น มีการอภิปราย ตั้งคำถาม เสนอข้อมูล สรุปสาระสำคัญร่วมกัน ในเวที ได้ร่วมกันแสดงความคิดเห็น ส่วนใหญ่เป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน และรับฟังความคิดเห็นของข้อมูลต่างๆ จากมุมมองที่หลากหลาย รวมทั้งวิธีการและรูปแบบที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาที่เรียนและการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ของโรงเรียนและชุมชนให้เกิดความตระหนัก ในการแก้ปัญหาร่วมกัน เมื่อได้มติของที่ประชุมแล้วก็กำหนดเป็นรูปแบบที่เหมาะสมเพื่อนำไปสู่ การปฏิบัติการของโรงเรียน

การจัดเวทีครั้งนี้ได้รับความร่วมมือด้วยดีจาก ผู้ปกครอง คณะกรรมการโรงเรียน นักเรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน ส่วนครูผู้สอนในโรงเรียน มาร่วมกิจกรรมแค่ 2 คนทำให้ได้แนวทางการแก้ปัญหาที่ไม่หลากหลาย แต่ในส่วนของกลุ่มผู้ปกครองและนักเรียนให้ความร่วมมือมาร่วมกิจกรรมเป็นอย่างดี ทำให้มีการอภิปรายปัญหากันอย่างกว้างขวางและเกิดแนวทางในการจัดกิจกรรมต่อเนื่องจากกลุ่ม ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ควรมีบทบาทสำคัญในการร่วมกันแก้ปัญหาและ ดำเนินการร่วมกันอย่างไร

การนำเสนอข้อมูลสู่โรงเรียน